

Զահրատ

Համառոտ կենսագրություն Կիկոյի

ԿԻԿՕ ԿԱՄՈՒՋԻՆ ՎՐԱՅ Է

Կիկո կամուրջին վրայ է
Շոգենաւը տիւթ կ'ընէ կ'երթայ
Կիկո բազրիքին յենած կը նայի

Ամէն շոգենաւ գալուն Կիկո կ'ուրախանայ
Կամուրջին վրայ է Կիկո
Քիթը վեր վեր կը քաշէ

Մարդիկ կու գան – մարդիկ կ'երթան
Կիկո կամուրջին վրայ է

Շոգենաւը տիւթ կ'ընէ կ'երթայ

ՕՏԱՐ

Քաղաքին այդ կողմերը օտար էին Կիկոյին
Բարձր բարձր շէնքերը օտար
Մարդիկը – գեղեցիկ կիները օտար

Գոգնոց հագած աղջիկ մը եկաւ
Հինգ դրուշ դրաւ ամփին –
Օտար էին մարդիկը – օտար –
Կիկո մութալու չէր ելած

ԹԱՂԸ

Բոլոր տուները իրարու կը նմանին
Բոլոր տնեցիներն իրարու
Խորթ աչքով մի նայիք Կիկոյին
Ան իր թաղին մէջ ՄԻԻՄԻԻ ԿԻԿՕ է

Թաղն ըսես թաղի չի նմանիր
Տունն ըսես տունի չի նմանիր
Կիկոն ըսես Միւսիւի չի նմանիր
Ասիկա տարօրինակ աշխարհ մըն է

Ունի չունի թաղը փերեզակ մ' ունի
Ունի չունի հինգ վեց ճախարակ ունի
Թաղեցիներն ըսես տուն ունին տեղ չունին
Ունին չունին գէշ աղէկ գործ մը ունին

Սակայն խորթ աչքով մի նայիք Կիկոյին
Ունի չունի «Միւսիւ»ութիւն մը ունի

ՄԵՐԵՆԱՏԻ ՊԷՍ

Բարի սիրուհիի մը նման
մառախուղը թելերուն մէջ է առեր Կիկոն
Երբ ամենուրեք խոնաւ է գիշերանց
խոնաւ – կայմերը կամ Կիկոյի յիշատակները –
պէտք է բոլոր լամբարները մտերմաբար բարեւել
պէտք է փայփայել Կամուրջին բազրիքները
յետոյ կծկուիլ մառախուղին ծոցին

Մառախուղը – բարի մառախուղը որ թելերուն մէջն է առեր ամեն ինչ

ամեն ինչ – կայմերը Կղզիները կամ Կիկոն
բարի սիրուհիի մը նման կ' ըսէ

Ի՞նչ բան կայ աւելի հաւատարիմ
Քան մեծ վիշտ մը – առանձնութեան մէջ –

-Կիկօ կ'երազէ –
Բարի սիրուհիի մը նման
Մառախուղը թելերուն մէջ է առեր Կիկոն

ԱՀՄԷՏ ԷՖԷՆՏԻ ՓՈՂՈՅԸ

Կիկօ կը վախնայ Ահմէտ Էֆէնտի փողոցէն անցնելու
Ահմէտ Էֆէնտի փողոցը մութ է
Մութին համբուրուող զոյգեր կան

Կիկօ կը վախնայ Ահմէտ Էֆէնտի փողոցէն անցնելու
Իր առանձնութիւնը միտքը կ'իյնայ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Երկինքէն մուշինաներ կ'իյնան
Ծառերէն մուշինաներ կ'իյնան
Բարձր բարձր շէնքերէն
Կիկոյի մանկութեան օրերէն
Սալահատակի քարերէն մուշինաներ կը ցատկեն

Մուշինա մուշինա
Մուշինաները բոլորը մէկ Կիկոն կը ծափահարեն
-Գոյն գոյն կարկտան
Երկու մատ մօրուք
Կիկոն մուշինա են կարծեր –

ԴԻՄԱԿԱԻՈՐ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԿԻԿՈՅԻ ԵՒ ՄԱՐԴՈՅ ՀԱՄԱՐ

Խնդացող մարդու դիմակ մ'է առեր
Զրկանքով բանուած դէմքին անցուցեր
Եւ ինքնավստահ
Աղուոր օրերուն գալուն սպասեր

Խլեր այնպիսի անհուն կարօտով
Դիմակն – ուժգնօրէն երեսն անցուցեր
Դիմակին ծիծաղն երեսն է ելեր

Ու Կիկօ հիմա
Ծիծղուն կեցեր իր օրերուն առջեւ
Համարձակօրէն
Եւ ուրախացեր եւ ուրախացեր

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Դուռը բացի որ Կիկոն էր – հրամմէ ըսի – նստեցանք
Կիկօ ըսաւ թէ շատ կարօտցեր էր զիս
Ես ըսի թէ շատ կարօտցեր էի զինք
Յետոյ խորհեցայ թէ զինք որքան շուտ մոռցեր էի
Յետոյ խորհեցաւ թէ զիս որքան շուտ մոռցեր էր ինք

Ըսի որ աւելի յաճախ կ'ուզեմ տեսնել զինք
Ըսաւ որ աւելի յաճախ կ'ուզէ տեսնել զիս
Որոշեցինք աւելի յաճախ տեսնել զիրար
Գնաց – դրան մէկ կողմն ես – դրան միւս կողմն ինք –
Արդէն իսկ զիրար մոռցեր էինք

ՈՒ

Միտքը դրեր է Կիկօ
Պիտի չմեռնի

Դուք բոլորդ պիտի մեռնիք
Աշխարհ Կիկոյի պիտի մնայ

Ու Կիկո աշխարհի վրայ միսմինակ
Բոլոր հայելիները պիտի կոտրե

ՄԴՐԻՓ – ԴԻՋ

Նախ հագուիլ պէտք է
ՅԵՏՈՅ արուեստով հանուելու համար

Կիկո արուեստը սորվեր է ՇԱՏՈՆՅ
ՀԻՄԱ հագուստին կը սպասե

ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կիկո աչքերուն ակնոց է առեր
Ուր որ կը նայի կապոյտ կը տեսնե
Երկինքը կապոյտ – ծովերը կապոյտ
Միրած աղջկան աչքերը կապոյտ
Ուր որ կը նայի կապոյտ կը տեսնե

Ակնոցը քթին չորս դին կը նայի –
Կ'ըսես ծովերը կապոյտ էին միշտ
Կ'ըսես երկինքը կապոյտ էր արդէն
Չի հաւատար որ – նոր տեսայ կ'ըսե
-Ակնոցը քթին չորս դին կը նայի

Կիկո աչքերուն ակնոց է առեր
ՀԻՄԱ կապոյտը կապոյտ կը տեսնե

ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կիկոյի միտքը ման կու գայ քաղաքէ քաղաք
-Կիկո աշխարհի մասին կը խորհի –

Կիկոյի միտքը կը սաւառնի մոլորակէ մոլորակ
-Կիկօ կը մտածէ արեգակնային դրութեան վրայ –

Կիկոյի միտքը կը ճախրէ աստղէ աստղ
-Կիկօ տիեզերք մը կ'երեւակայէ

Լոյսէն ալ արագ
-Կիկոյի միտքը կ'ուզէ սլանալ աւելի անդին

-Կը մոլորի – չի կրնար

Ձրի ճամփորդէլն այսքան

ԿԻԿՕ ՄԵՌԱԻ

Բացօթեայ շատ պառկեցաւ
Թող քիչ մըն ալ հողին տակ քնանայ

Հանգիստ իր կօշիկներուն

ՀՈՂԻ ՄԱՍԻՆ

Հողը շատ կը սիրէր –
Երկինքէն ինկած աստղի մը պէս էր Կիկօ
կ'ուզէր գիրկ գիրկի պառկիլ հողին հետ
կ'ուզէր հողը գրկել – գրկել հիանալ
մեռաւ – հասաւ մուրատին

Սակայն – չեմ գիտեր ինչու – աստղերը կու լան
Կամուրջը կու լայ
-Ողջութեանը Կիկօ ուրիշ մտերիմ չունեցաւ –

Մի լար լույս մի լար

Մի լար լույս մի լար

Երկինքեն ինկողը չի լար

Մի լար թե աղքատի տուն ինկար

գլխու վրա է տեղդ

Մի լար լույս մի լար

գետնահարկ չինկող լույսերը թող լան:

[Շնորհակալություն Սոնա Մնացականյանին տեքստը թվայնացնելու համար]